

III. SPRAWOZDANIA

Ks. Marek Machała (Przemyśl)

Premisla Christiana
t. 18 (2018/2019), s. 263-276

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI WYŻSZEGO SEMINARIUM DUCHOWNEGO W PRZEMYŚLU W ROKU AKADEMICKIM 2016/2017

Sprawozdanie obejmuje działalność seminarium od 23 września 2016 r., do 21 września 2017 r., to jest do powrotu alumnów po przerwie wakacyjnej. Rok sprawozdawczy został uroczyście rozpoczęty 23 września 2016 r.

Wyznacznikiem dla wielu inicjatyw o charakterze formacyjnym i naukowym realizowanych w naszym seminarium był program roku duszpasterskiego Kościoła w Polsce „Idźcie i głoscie”.

Rozpoczynając sprawozdanie pragnę przywołać słowa Pana Jezusa, który mówi do swoich uczniów w Ewangelii wg. św. Jana: „Ja was wysłałem żąć to, nad czym wyście się nie natrudzili. Inni się natrudzili, a w ich trud wyście weszli”. Rok sprawozdawczy stał się czasem wielu zmian personalnych w gronie wychowawczym wspólnoty seminaryjnej. W imieniu własnym i wszystkich nowych przełożonych serdecznie dziękuję Metropolii Przemyskiej ks. Arcybiskupowi Adamowi Szalowi za zaufanie, jakim obdarzył nas, przekazując nam tak odpowiedzialne zadanie, pomagania w drodze rozeznawania i kształtowania powołania życiowego alumnów naszego Seminarium. Serdeczne podziękowanie kieruję również do naszych poprzedników: ks. Rektora Dariusza Dziadosza, Ojca duchownego Marka Wilka, Ojca duchownego Jana Szeląga i ks. prefekta Łukasza Jastrzębskiego. Niech Pan Bóg wynagradza Wam wysiłek poniesiony podczas posługi w naszej wspólnocie i niech błogosławi w nowych zadaniach.

1. Stan osobowy Wyższego Seminarium Duchownego w Przemyślu

W okresie sprawozdawczym zarząd seminarium, który kierował pracą formacyjną, stanowili:

Rektor	ks. dr hab. Dariusz Dziadosz
Dyrektor administracyjny	ks. mgr Janusz Jakubiec
Ojciec duchowny	ks. dr Marek Wilk
Ojciec duchowny	ks. dr Jan Szeląg
Ojciec duchowny	ks. dr Tomasz Picur
Prefekt studiów	ks. dr Łukasz Jastrzębski
Prefekt	ks. dr Konrad Dyrda
Prefekt	ks. dr Tomasz Hałas

Od 5 sierpnia 2017 roku decyzją Metropolity Przemyskiego ks. abpa Adama Szala funkcję rektora WSD objął dotychczasowy prefekt ks. dr Konrad Dyrda. Wicerektorem został Dyrektor Wydziału Duszpasterstwa Rodzin Kurii Metropolitalnej ks. dr Marek Machała. Prefektem ks. dr Maciej Dżugan. Posługę ojców duchownych rozpoczęli ks. mgr lic. Stanisław Świder oraz ks. mgr Mariusz Woźny. Swoje dotychczasowe obowiązki kontynuują: dyrektor administracyjny ks. mgr Janusz Jakubiec, ojciec duchowny ks. dr Tomasz Picur oraz prefekt ks. dr Tomasz Hałas. Prosimy wszystkich obecnych o życzliwe wspieranie nas modlitwą i pomocą we wspólnej trosce o świętość kandydatów do kapłaństwa.

W roku sprawozdawczym formację intelektualną w seminarium prowadziło 37 nauczycieli akademickich, w tym 7 samodzielnych pracowników naukowych (4 profesorów i 3 doktorów habilitowanych), 23 doktorów i 7 magistrów, w tym 4 *cum licentia theologica*. W Seminarium Duchownym pracowało 4 siostry ze Zgromadzenia Sióstr Franciszkanek Rodziny Maryi oraz 23 pracowników świeckich.

W gronie pracowników dydaktycznych witamy pana dra Jana Musiała, który podejmie ćwiczenia z języka polskiego ze studentami I i II roku.

W ubiegłym roku akademickim formację w seminarium rozpoczęło 98 kleryków naszej archidiecezji. Na roku pierwszym studia rozpoczęło 10 alumnów, na drugim 21, trzecim 17, na roku czwartym studiowało 11, piątym 14, zaś na VI studiowało 16 alumnów. 9 alumnów przebywało na urlo-pach.

Na dzień dzisiejszy w seminarium formuje się 91 alumnów. Kurs pierwszy liczy 13 alumnów, drugi 9, trzeci 26, czwarty 12, piąty 9, szósty 16. Na urlo-pach przebywa 6 alumnów.

2. Osiągnięcia w dziedzinie nauki

W roku sprawozdawczym ukazały się drukiem następujące publikacje książkowe autorstwa wykładowców naszego seminarium:

Autorskie:

Ks. prof. dr hab. K. Bełch, *Droga Krzyżowa na bieszczadzkich ścieżkach*, wydawnictwo Nova Sandec, Ustrzyki Górne 2017, ss. 36.

Redakcje:

- Ks. prof. dr hab. Jan Twardy, *Stała Matka Boleściwa. Kazania pasyjne*. Biblioteka pomocy kaznodziejskich, t. 27, red. J. Twardy, Przemyśl 2017, ss. 127.
- Ks. dr Waldemar Janiga, „*Biuletyn Katechetyczny*” 2017, nr 18, red. W. Janiga, Przemyśl 2017.
- W roku sprawozdawczym ukazał się kolejny, 17. tom pisma naszego przemyskiego Instytutu Teologicznego, *Premislia Christiana*. Po raz pierwszy został on wydany w wersji kolorowej. Zawiera materiały

z przeprowadzonych w ostatnich dwóch latach konferencji i sympozjów, w które zaangażował się Instytut oraz panoramę dorobku naukowego naszej kadry naukowej a także artykuły gościnnie publikujących autorów. Redaktorami periodyku od niemal dziesięciu już lat są ks. dr Norbert Podhorecki i ks. dr hab. Wacław Siwak.

Ponadto księża profesorowie naszego instytutu zredagowali ponad 40 publikacji, artykułów naukowych i popularno – naukowych. Wykaz publikacji znajduje się w aneksie do niniejszego sprawozdania.

Wykładowcy obok zajęć prowadzonych w Wyższym Seminarium w Przemyślu podejmowali także wykłady w innych ośrodkach naukowych. Do tego grona należeli: ks. dr hab. Dariusz Dziadosz wykładający na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim w Lublinie; ks. prof. dr hab. Marian Wolicki, prowadzący wykłady w Państwowej Wyższej Szkole Techniczno – Ekonomicznej w Jarosławiu; ks. dr Tadeusz Bratkowski wykladał na Uniwersytecie Rzeszowskim; ks. mgr Kazimierz Gadzała i Ks. dr Tomasz Picur w Seminarium Duchownym we Lwowie oraz ks. dr Antoni Michno w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej im. Stanisława Pigoń w Krośnie. Osiągnięć naukowych naszym profesorom szczerze gratulujemy.

Ważną rolę w formacji intelektualnej alumnów pełni seminaryjna biblioteka. W odpowiedzi na zapotrzebowania środowiska, w roku sprawozdawczym biblioteka świadczyła swe usługi także osobom spoza seminarium: kapłanom, osobom zakonnym oraz osobom świeckim .

Zostało zakupione nowe oprogramowanie do jednego stanowiska pracy bibliotekarza. Biblioteka WSD pracowała w Zintegrowanym System KOHA. Nadal przez osobisty kontakt z seminarzystami propagowano zalety EBNT (Elektronicznej Bibliografii Nauk Teologicznych) oraz Księgozbioru Wirtualnego Federacji Bibliotek Kościelnych FIDES .

Zasób Biblioteki był powiększany poprzez zakupy i dary. W minionym roku sprawozdawczym zakupiono 298 książek za sumę 11 978 zł.. Od osób duchownych i instytucji przyjęto w formie darów łącznie ponad 2 tys. pozycji książkowych oraz liczne czasopisma. Do szczególnych Ofiarodawców w tym roku należeli: ks. abp Adam Szal, ks. abp senior Józef Michalik oraz Collegium Marianum. Z Collegium Marianum zostało przekazane 803 woluminów dubletów oraz 323 numerów czasopism. Otrzymano również wiele darów od anonimowych ofiarodawców.

Na prenumeratę czasopism wydano w roku sprawozdawczym 6 623 zł. Biblioteka otrzymuje również liczne periodyki w ramach wymiany międzybibliotecznej. Komputerowym katalogowaniem obejmuje się nowo zakupione i pozyskane z darów książki oraz w miarę możliwości wprowadza się pozycje starsze, likwidując tzw. opisy skrócone oraz pozycje istniejące jedynie w katalogu kartkowym. W roku sprawozdawczym skatalogowano komputerowo 2 890 nowych pozycji. Równocześnie wprowadzano do baz komputerowych bieżące czasopisma oraz pozyskane z wymiany międzybibliotecznej.

Stan liczbowy księgozbioru Biblioteki przedstawia się następująco:

Księgozbiór główny Biblioteki Seminarium Duch.	102 895
Księgozbiór Biblioteki Diecezjalnej	13 462
Księgozbiór zakładów naukowych	20 228
Księgozbiór skatalogowanych starodruków	6 500 (opisów)
Księgozbiór podręczny czytelní	1 935
Multimedia	853

Suma pozycji bibliotecznych pozostających do dyspozycji czytelników wynosi razem 145 862 pozycji. W istniejącej dla potrzeb Biblioteki i seminarium pracowni introligatorskiej opracowano roczniki czasopism oraz naprawiano zniszczone książki. Przy bibliotece działa również pracownia kserograficzna.

W okresie sprawozdawczym w Bibliotece pracowały następujące osoby: Dyrektor Ksiądz Tomasz Hałas, s. Anna Zagajewska RM, p. Alicja Małek, w pracowni introligatorskiej p. Edward Bień. Należy podkreślić, że wiele pracy i zaangażowania w działalność Biblioteki i czytelní włożyli sami alumni, którzy w obecnym roku sprawozdawczym zorganizowali z wielkim rozmachem kiermasz książek (ze zbioru dubletów). Podczas kiermaszu pozyskano sumę: 1 173 zł. Wszystkim pracownikom, pomocnikom i ofiarodawcom na rzecz Biblioteki składa ona wraz z społecznością seminaryjną serdeczne podziękowania: „Bóg zapłać”.

3. Formacja ludzka w seminarium

Podstawę pracy formacyjnej kandydatów do kapłaństwa stanowi formacja ludzka, czyli kształtowanie dojrzałego człowieczeństwa. Ponieważ rodzina jest pierwszą i zasadniczą szkołą człowieczeństwa, w przebiegu formacji seminaryjnej uwzględniono spotkania z rodzicami alumnów, zapraszając ich do seminarium. W ramach tych spotkań przewidziano udział w Eucharystii oraz konferencję ojca duchownego i księdza rektora. W roku sprawozdawczym przeprowadzono 4 spotkania z rodzicami poszczególnych kursów: 6 listopada 2016 r dla kursu III, 22 stycznia 2017 kursu II, IV i V, 19 marca dla rodziców diakonów, 17 września 2017r. dla rodziców alumnów kursu I. Oprócz tych spotkań rodzice alumnów gościli w seminarium duchownym z racji obłóczyn i święceń prezbiteratu swoich synów.

Drugim poziomem, na którym realizowana była formacja ludzka, było oddziaływanie przełożonych. Odbywało się to przede wszystkim poprzez przebywanie z wychowankami w wielu przestrzeniach życia seminaryjnej wspólnoty. Przełożeni, a zwłaszcza wychowawcy, na przeprowadzanych konferencjach, rozmowach indywidualnych z alumnami podejmowali tematy dotyczące integralnego rozwoju osoby ludzkiej oraz kultury bycia, która przystoi stanowi duchownemu. Charakter wychowawczy miały też

wspólne wyjazdy poszczególnych roczników: jeden w czasie roku akademickiego i jeden w czasie wakacji.

Trzecim poziomem, na którym realizowana była formacja ludzka, było przebywanie alumnów ze sobą. Wspólne mieszkanie, rekreacja, nieformalne spotkania, a nade wszystko wspólna praca, przyczyniały się do kształtowania coraz bardziej dojrzałych relacji międzyludzkich oraz formowania postawy odpowiedzialności za wspólne dobro, także w wymiarze materialnym.

Formacja ludzka była realizowana przez korzystanie z dóbr kultury i jej tworzenie. W roku sprawozdawczym alumni zaprezentowali kilka amatorskich przedstawień. Kurs II przygotował sztukę filozoficzną pt. „*Quid est veritas?*”, opartą na motywach z książki George’a Orwella „Rok 1984”. Kurs III wykonał przedstawienie dla rodziców z racji obłóczyn, opowiadające o św. Andrzeju Boboli; kurs IV sztukę kabaretową z okazji zmiany urzędów domowych; kurs V wieczór św. Mikołaja i kurs VI jasełka. Osiągnięcia literackie braci alumnów to przede wszystkim edycja seminaryjnego pisma „*Communitas*”. Kulturę muzyczną w seminarium tworzy przede wszystkim chór seminaryjny i schola, którymi kieruje ks. dr hab. Tadeusz Bratkowski.

Człowiek to nie tylko duch, ale także ciało. Stąd w formacji ludzkiej nie można pominąć kultury fizycznej i sportu. Do dyspozycji alumnów była hala sportowa, siłownia oraz dwa boiska sportowe. Kurs I i II ma zorganizowane zajęcia z wychowania fizycznego. Alumni seminarium byli otoczeni opieką lekarza pierwszego kontaktu, stomatologa oraz logopedy.

4. Formacja duchowa – przyłgnięcie do Chrystusa

Szczytem i źródłem wszelkiego życia chrześcijańskiego i uprzywilejowanym miejscem formacji duchowej jest dla alumnów celebrowanie liturgii a zwłaszcza Eucharystii. Wspólnota seminaryjna uczestniczyła w codziennej Mszy Świętej sprawowanej pod przewodnictwem ojców duchownych i przełożonych w kaplicy seminaryjnej, zaś w niedziele i wiele uroczystości w bazylice archikatedralnej. W tygodniowej drodze formacyjnej przewidziana była jedna Msza św. koncelebrowana i jedna sprawowana w języku łacińskim. Cztery razy w tygodniu seminarium duchowne celebrowało liturgię godzin. Adoracja eucharystyczna, modlitwa różańcowa, *lectio divina* i nabożeństwa okolicznościowe stanowiły okazje do jednoczenia się całej wspólnoty ze Zbawicielem.

Sakrament pojednania i pokuty był dla alumnów komunią z Bogiem bogatym w miłosierdzie. W roku sprawozdawczym szafarzami miłosierdzia Bożego przez posługę sakramentalną byli ojcowie duchowni oraz spowiednicy: ks. Mieczysław Rusin, ks. Tadeusz Biały i o. Józef Balcerowiak OCD.

Ważnymi wydarzeniami w ubiegłorocznej drodze formacji duchowej były comiesięczne dni skupienia głoszone przez ojców duchownych oraz księdza arcybiskupa seniora Józefa Michalika i ks. biskupa Stanisława Jamrozka.

Ważnymi wydarzeniami w ubiegłorocznej drodze duchowej alumnów były ćwiczenia rekolekcyjne. Rekolekcjom jesiennym w dniach 24 września do 2 października 2016 r. przewodniczył ks. Stanisław Witkowski, saletyn, biblista wykładowca na Uniwersytecie Jana Pawła II w Krakowie, zaś wielkopostnym w dniach 25 – 30 marca 2017 r., ks. prał. Tadeusz Kocór, proboszcz parafii farnej w Łańcucie.

Od 21 do 27 maja Opactwie w Jarosławiu kandydaci do święceń diakonatu odprawiali rekolekcje pod kierownictwem ojca duchownego Tomasa Picura. Z kolei rekolekcje przed święceniami kapłańskimi w dniach 28 maja – 3 czerwca, w tym samym miejscu, prowadził ojciec Marek Wilk. W formację duchową alumnów wpisała się również uroczysta nowenna przed Uroczystością Niepokalanego Poczęcia NMP. Rozważania poprowadził ks. Stanisław Mierzwa SDB.

Duchowy wymiar miało także tradycyjne już pielgrzymowanie całej wspólnoty seminaryjnej do Kalwarii Paławskiej (3 maja) a także udział w drodze krzyżowej pod Krzyż Zawierzenia.

5. Formacja intelektualna

Formacji intelektualnej służyły wykłady, konwersatoria, ćwiczenia i lektoraty a także udział w sympozjach i sesjach naukowych. 7 listopada 2016 alumni kursu V i VI wzięli udział w konferencji naukowej pt. „Gdy rodzina bardzo pragnie dziecka... Czy naprotechnologia może być nadzieją?”, zorganizowaną przez Rycerskie i Szpitalne Bractwo Św. Łazarza z Jerozolimy – Stowarzyszenie Katolickie, Szpital Wojewódzki im. św. o. Pio w Przemyślu oraz Wydział Duszpasterstwa Kurii Metropolitalnej i Przemyskie Centrum Kultury i Nauki, które odbyło się na Zamku Kazimierzowskim.

12 listopada 2016 z okazji 250. rocznicy koronacji figury Matki Bożej Jackowej w przemyskim Seminarium odbyło się sympozjum naukowe pt. „Wędrujące Madonny”, zorganizowane przez Muzeum Archidiecezjalne, Przemyskie Centrum Kultury oraz Parafię Archikatedralną. Spotkanie rozpoczęła projekcja filmu pt. „Tadeusz Kukiz”, ukazującego sylwetkę amatora-badacza ponad 140 wizerunków Matki Bożej, które z Kresów przywędrowały na ziemię polskie. Następnie ks. prof. dr hab. Józef Wołczański w referacie zatytułowanym „Śliczna gwiazda miasta Lwowa” przybliżył historię wizerunku Matki Bożej Łaskawej z Bazyliki Metropolitalnej we Lwowie, którego oryginał obecnie znajduje się w katedrze wawelskiej. W kolejnym przedłożeniu, dr Marta Trojanowska przedstawiła historię Śniatyńskiej Madonny z kościoła ormiańskokatolickiego, która obecnie znajduje się w ołtarzu głównym kościoła w Krzywczy. Po przerwie głos zabrali pro-

fesorowie przemyskiego Instytutu Teologicznego. Najpierw ks. dr hab. Wacław Siwak w referacie „Koronacja przemyskiej figury Matki Bożej Jackowej w historyczno-teologicznej perspektywie” zarysował okoliczności historyczne, w jakich doszło do koronacji, oraz podał przybliżony jej przebieg. Następnie ks. dr Henryk Borcz, historyk Kościoła i dyrektor Archiwum Archidiecezjalnego, zaprezentował temat „Jak Madonna Jackowa dominikanów opuściła i do Katedry przemyskiej przybyła”, odnosząc się do wydarzeń z 1787 r. i historii przeniesienia Cudownej Statuy do kościoła katedralnego. Całości dopełnił ks. mgr Marek Wojnarowski, historyk sztuki, przedłożeniem zatytułowanym „Matka Boża Jackowa z przemyskiej Bazyliki Archikatedralnej – symbolika koron i ikonografia przedstawienia”.

17 listopada na zakończenie Roku Miłosierdzia, w Seminarium miało miejsce sympozjum zorganizowane przez Caritas Archidiecezji Przemyskiej: „Wieczory życia. Starość w optyce interdyscyplinarnej”. Podczas sympozjum zaprezentowano liczne referaty: ks. dr Marcin Koperski: „Człowiek stary w tradycji i literaturze imperium rzymskiego”; ks. dr hab. Piotr Ostański: „Gdy się zestarzejesz... (J 21, 18) Zarys gerontologii biblijnej”; ks. prof. dr hab. Stanisław Nabywaniec „Starość na przestrzeni dziejów”; ks. dr Paweł Pietrusiak: „Starość w różnych kulturach”; ks. dr hab. Tadeusz Bąk „Starość jako problem społeczno-demograficzny współczesnego społeczeństwa polskiego”; ks. mgr lic. Tomaszek: „Jesień życia. O wartości, sensie i jakości życia w ostatnim jego stadium”; nadinsp. dr Krzysztof Pobuta: „Osoby starsze jako ofiary przestępstw na Podkarpaciu”; prof. dr hab. Józefina Hrynkiewicz: „Systemowe czy projektowe rozwiązania w polityce społecznej wobec najstarszego pokolenia”; mgr Krystyna Wróblewska: „Osoby starsze w systemie służby zdrowia w Polsce”; dr n. med. Bożena Majchrowicz: „Pacjent starszy przedmiotem opieki pielęgniarstwa”; mgr Danuta Więcek: „Samorząd wobec osób w podeszłym wieku. Senior, osoba w podeszłym wieku, babcia, dziadek, starsi – skojarzenia? Godność i szacunek”; mgr Anna Kwaśny-Ruszel, Rzecznik Caritas Archidiecezji Przemyskiej – „Osoby starsze a Caritas Archidiecezji Przemyskiej”.

12 października 2016 seminarium gościło pana Krzysztofa Ziemca, redaktora „Wiadomości” TVP 1 i autora programów publicystycznych w Telewizji Polskiej. W swojej refleksji ukazał doświadczenie w pracy w mediach, odnosząc je przez analogię do społecznej i homiletycznej posługi kapłana-duszpasterza.

23 marca 2017 r. Seminarium gościło ks. prof. Marka Starowieyskiego. Ksiądz Profesor przewodniczył porannej Eucharystii. Wieczorem zaś w auli Instytutu wygłosił wykład zatytułowany „Chrześcijanie na Jedwabnym Szlaku”.

Dopełnieniem seminaryjnej formacji intelektualnej dla alumnów roku VI była obrona 16 prac magisterskich przeprowadzona 2 marca 2017 r. Komi-

sji egzaminacyjnej przewodniczył ks. dr hab. Jan Dzedzic, Prodzikan Wydziału Teologicznego Papieskiego Uniwersytetu Jana Pawła II w Krakowie.

6. Formacja duszpasterska

W ramach formacji w seminarium alumni podejmują pewne zadania duszpasterskie dla wzrostu królestwa Bożego oraz zdobycia umiejętności potrzebnych w przyszłej pracy kapłańskiej. Służyły temu przede wszystkim wykłady i ćwiczenia z zakresu przedmiotów pastoralnych. W roku sprawozdawczym praktyki duszpasterskie były prowadzone w trakcie studiów i w czasie wakacji w rodzinnych parafiach alumnów. Obejmowały one ćwiczenia z katechetyki, homiletyki, liturgiki oraz duszpasterstwa ogólnego. Okazją do zdobywania doświadczenia duszpasterskiego był udział w różnego rodzaju rekolekcjach, pielgrzymkach, spotkaniach duszpasterskich.

Alumni po II roku studiów realizowali praktykę wakacyjną w zakładzie opieki dla osób starszych w Przemyślu. Z kolei kończący kurs III, uczestniczyli w prowadzeniu wakacyjnych rekolekcji Ruchu Światło – Życie, zaś alumni po roku IV włączyli się w rekolekcje organizowane przez Ruch Apostolstwa Młodzieży i Caritas oraz pracowali w Muzeum Archidiecezjalnym. Diakoni przez tydzień posługiwali w domu opieki nad dziećmi w Brzozowie, w domu księży emerytów „Emaus” w Korczynie. Cześć kleryków wyruszyło na pielgrzymi szlak, wędrując na Jasną Górę. Pozostali ze swych rodzinnych parafii udali się do Kalwarii Paclawskiej, zaprawiając się w ten sposób w duszpasterstwie pielgrzymkowym. Praktycznemu przygotowaniu do duszpasterstwa służyła działalność 17 agend seminaryjnej „Caritas”:

1. Zakład Opieki Lecznicej na Bakończycach,
2. Hospicjum „Palium” (ul. Rogozińskiego),
3. Dom Pomocy Społecznej (ul. Rogozińskiego),
4. Szpital Wojewódzki Pediatria,
5. Szpital Wojewódzki Neurologia,
6. Szpital Wojewódzki Onkologia lub Rehabilitacja,
7. Dom dziecka „Nasza Chata”,
8. Dom Pomocy Społecznej Braci Albertynów,
9. Duszpasterstwo dzieci autystycznych (św. Brata Alberta),
10. Duszpasterstwo głuchoniemych,
11. Oratorium sióstr michalitek (ul. Basztowa),
12. Ośrodek Szkolno – Wychowawczy (ul. Basztowa),
13. Ośrodek Szkolno – Wychowawczy (ul. Dworskiego),
14. Świetlica „Przystań”,
15. Wspólnota „Wiara – Światło” (Caritas),
16. Zakład karny,
17. Zakład opieki Lecznicej na Bakończycach.

Ważną dziedziną praktyk duszpasterskich podejmowanych przez alumnów seminarium była praktyka homiletyczna. Aby stać się dobrymi sługami słowa alumni podejmowali praktykę homiletyczną na falach radia „Fara”. Materialnym świadectwem formacji duszpasterskiej w zakresie głoszenia homilii jest wydawana co roku pod redakcją ks. prof. Jana Twardego seria wielkopostnych kazań pasyjnych, w tym roku wydane pod tytułem „*Stała Matka Boleściwa*”.

W seminarium istnieje Apostolat Powołaniowy „Wieczernik”, uczestniczący w szeroko rozumianym duszpasterstwie powołaniowym. W roku sprawozdawczym zorganizowano 4 spotkania w ramach „szkoły modlitwy”, w której uczestniczyło zwykle kilkanaście osób.

- 21–23 października 2016 r. Uczestników 21.
- 4–6 listopada 2016 r. Uczestników 18.
- 9–11 grudnia 2016 r. Uczestników 19.
- 13–15 stycznia 2017 r. Uczestników 12.

W dniach 10–12 marca w Seminarium odbyły się rekolekcje powołaniowe pod hasłem „Panie, co chcesz, abym uczynił?”, w których udział wzięło 21 chłopców.

Ponadto w seminarium zorganizowano w dniu 22 października 2016 roku pielgrzymkę członków dzieła Pomocy Powołaniom. Cztery razy w roku alumni podejmowali również promocję Dzieła Pomocy Powołaniom zwłaszcza w czasie wyjazdów na tzw. „niedziele seminaryjne”. W ramach tych spotkań organizuje się spotkania z członkami Dzieła oraz wręcza się im okolicznościowe przygotowane przez seminarium pamiątki.

Formacji pastoralnej mają służyć także działające w seminarium wspólnoty ruchów i stowarzyszeń religijnych. Alumni zwykle włączyli się do tych wspólnot jeszcze przed wstąpieniem do seminarium. Działalność tych wspólnot w seminarium jest świadectwem aktywnego uczestnictwa w życiu Kościoła lokalnego. Spotkania tych wspólnot są otwarte dla wszystkich alumnów i przez nich prowadzone. Odbywają się z różną częstotliwością w miarę możliwości jakie daje ogólna droga formacji seminaryjnej. Należy tu wymienić wspólnoty: Koło Misyjne, Ruch Apostolstwa Młodzi, Krucjatę Wyzwolenia Człowieka, Ruch Focolare, Rycerstwo Niepokalanej, Ruchu Światło-Życie i Odnowę w Duchu Świętym Bractwo Ratowania Dusz i Klerycki Krąg Harcerski.

Duszpasterski wymiar miały również spotkania z zaproszonymi gośćmi. W ramach tych spotkań alumni mieli możliwość zapoznania się z aktualnym stanem duszpasterstwa prowadzonym nie tylko w Polsce ale także na świecie, po to aby lepiej zrozumieć a potem odpowiedzialnie włączyć się w misję pasterską Kościoła.

W dniach 7–9 kwietnia alumni wzięli udział w XXIV Spotkaniu Młodych Archidiecezji Przemyskiej, które w tym roku odbyło się w Ustrzykach Dolnych. Tematem spotkania był temat bieżącego roku duszpasterskiego: „Idźcie i głoscie”.

1 czerwca 2017 Seminarium gościło ks. Łukasza Hołuba, misjonarza posługującego obecnie w Ekwadorze. Po wspólnej Eucharystii w czasie której ks. Łukasz wygłosił homilię miało miejsce spotkanie z członkami Seminaryjnego Koła Misyjnego.

W ramach przygotowań do specjalistycznego duszpasterstwa osób głuchoniemych 8 czerwca 2017 r. dziesięciu kleryków ukończyło kurs pierwszego stopnia z języka migowego.

7. Sprawy gospodarcze

W minionym roku akademickim w Wyższym Seminarium Duchownym wykonano następujące prace remontowo – budowlane:

1. Remont zmywaka i pomieszczeń do niego należących.
2. Wymiana nagłośnienia na refektarzu głównym.
3. Remont małej auli.
4. Remont rektoratu i 4 mieszkań dla księży przełożonych.
5. Modernizacja wjazdu do domu księży przy ul. Popiełuszki 4.
6. Rozpoczęto remont elewacji dwóch części budynku głównego.
7. Rozpoczęto ekspertyzę konstrukcyjną powalonego muru seminaryjnego, trwają też prace związane z badaniami geologicznymi gruntu wokół muru.
8. Wszelkie inne usterki związane z funkcjonowaniem budynków usuwane były na bieżąco.

8. Posługi i święcenia

Największą radością seminaryjnej wspólnoty były wydarzenia związane z przyjmowaniem przez alumnów posług i święceń. W szatę duchowną zostało przyobleczonych 17 alumnów (7 grudnia 2016 r.). Do grona kandydatów do święceń zostało wprowadzonych przez ks. bpa Stanisława Jamrozka 14 alumnów (6 listopada 2016 r.). Do posługi lektora ks. bp Stanisław Jamrozek promował 14 alumnów, a akolitami ustanowił 8 alumnów. Święcenia diakonatu dnia 28 maja 2017 roku r. w Przeworsku (abp Adam Szal) Warze (bp Stanisław Jamrozek) przyjęło 14 alumnów. 3 czerwca na prezbiterów ks. abp Adam Szal wyświęcił 13 diakonów.

Ad maiorem Dei gloriam et Beatissimae Virginis Mariae honorem.

*ks. dr Marek Machała – wicerektor WSD
Przemyśl, dnia 22 września 2017 roku.*

Aneks: Wykaz publikacji pracowników naukowych przemyskiego Seminarium w roku akademickim 2016/2017

ks. prof. dr hab. Kazimierz Belch

Broszura:

1. *Droga Krzyżowa na bieszczadzkich ścieżkach*, wydawnictwo Nova Sandec, Ustrzyki Górne 2017, ss. 36.

Artykuł naukowy:

1. *Ekologia integralna w świetle encykliki papieża Franciszka Laudato si'*, „Premislia Christiana” 17(2016/2017), s. 261-282.

Publikacje duszpasterskie (popularno-naukowe, informacyjne):

1. Pięć artykułów o Drodze św. Jakuba Apostoła: *Na Jakubowej Drodze w kwietniu (...w maju, ...w czerwcu, ...w sierpniu, ...we wrześniu, ...w październiku)*. „Niedziela Przemyska”, 2017, nr 13, 17, 21, 30, 36, 40.
2. Pięć artykułów na tematy związane z duszpasterstwem specjalnym, głównie z turystycznym i pielgrzymkowym. „Niedziela Przemyska”, 2017, nr: 12, 16, 23, 24, 39.

Recenzje:

1. *Maciej Ostrowski, Jesteśmy pielgrzymami przed Tobą. Postęga duszpasterska wśród pielgrzymów*, Wydawnictwo Naukowe PAT, Kraków 2005, ss. 296, „Premislia Christiana” 17(2016/2017), s. 425-427.
2. *J. Mariański (red.), Kondycja moralna społeczeństwa polskiego*, Wydawnictwo WAM, Polska Akademia Nauk, Komitet Socjologii, Kraków 2002, ss. 531, „Premislia Christiana” 17(2016/2017), s. 429-431.
3. *A. Kojder (red.), Jedna Polska? Dawne i nowe różnicowania społeczne*, Wydawnictwo WAM, Polska Akademia Nauk, Komitet Socjologii, Kraków 2007, ss. 584, „Premislia Christiana” 17(2016/2017), s. 433-436.

ks. dr Henryk Borcz

Artykuły:

1. *Chóru muzycznego wielkiego i organów w katedrze przemyskiej nieznanne początki*, „Premislia Christiana” t. 17, Przemysł 2016/2017, s. 219-230.
2. *Jak Madonna Jackowa ojców dominikanów opuściła i do katedry przemyskiej przybyła*, „Premislia Christiana” t. 17, Przemysł 2016/2017, s. 135-144.
3. *Ks. Szczepana Szydelskiego (1872–1967) związki z diecezją przemyską obrządku łacińskiego na polu robotniczych chrześcijańskich organizacji zawodowych*, w: *Ks. Szczepan Szydelski (1872–1967). Duszpasterz, uczonek, działacz społeczny*, red. B. Walicki, S. Zych, Sokołów Małopolski 2015, s. 143-158.
4. *Od kolegium jezuitów do konwentu dominikanów. Początki wspólnoty synów Św. Dominika przy Sanktuarium Matki Boskiej Bolesnej w Jaro-*

- sławiu*, w: *Bazylika Matki Boskiej Bolesnej w Jarosławiu. Dzieje, ludzie, sztuka*, red. M. Miławicki, R. Nestorow, „Studia i źródła Dominikańskiego Instytutu Historycznego w Krakowie”, t. 16, Kraków 2016, s. 91-118.
5. *Pasterz niezłomny – Arcybiskup Ignacy Tokarczuk (1918–2012)*, „Biuletyn katechetyczny” nr 19 (2017), Przemyśl 2017, s. 85-90.
 6. *Wizyta Ojca Świętego Jana Pawła II w Przemyślu 2 czerwca 1991 roku. Przygotowania i przebieg*, „Premisla Christiana” t. 17, Przemyśl 2016/2017, s. 43-54.

ks. dr hab Stanisław Hareźga

Współautor książek:

1. *Biblia w liturgii Mszy Świętej. Adwent Narodzenie Pańskie (W drodze do Emaus)*, red. A. Paciorek, F. Mickiewicz, Częstochowa: Edycja Świętego Pawła 2016.
2. *Biblia w liturgii Mszy Świętej. Wielki Post (W drodze do Emaus 1)*, red. A. Paciorek, F. Mickiewicz, Częstochowa: Edycja Świętego Pawła 2017.
3. *Nowy słownik teologii biblijnej*, red. H. Witczyk, Lublin – Kielce: Towarzystwo Naukowe KUL, Wydawnictwo Jedność 2017.

Artykuły popularno-naukowe:

1. *Roztropni i nieskazitelni*, Pastores 73 (4) 2016, s. 118-127.
2. *Jezus i dzieci – nowość Ewangelii*, Pastores 74 (1) 2017, s. 7-19.

Inne:

1. *Celebracja słowa Bożego. Posłani głosić Ewangelię*, Przegląd Biblijny 9(2017), s. 81-90.
2. *Rekolekcje kapłańskie w kryzysie. Z ks. Stanisławem Hareźgą, biblistą, rekolekcjonistą, moderatorem Dzieła Biblijnego im. Jana Pawła II w Archidiecezji Przemyskiej, rozmawiają ks. Mirosław Cholewa i Kazimierz Pek MIC*, Pastores 75 (2) 2017, s. 89-102.
3. *Pożegnanie ppłk. Kazimierza Bogacza ps. „Bławat”. „Gdzie Ja jestem, tam będzie i mój sługa” (J 12,26)*, Zeszyty Nowodębskiego Towarzystwa Społeczno-Kulturalnego 2016, nr 13, s. 70-72.
4. *Pamięć o Słowie Bożym*, Niedziela Przemyska z dn. 30.04.2017, nr 18 (1205), s. VII.

ks. dr Marcin Kapłon

Artykuły:

1. *Represyjna polityka władz komunistycznych wobec Małego Seminarium (Internatu) OO. Dominikanów im. św. Jacka w Jarosławiu (1945 – 1952, 1957 – 1962)*, w: *Bazylika Matki Boskiej Bolesnej w Jarosławiu. Dzieje, ludzie i sztuka*, red. M. Miławiecki, R. Nestorow, Kraków 2016, s. 259-287.
2. *Biblioteki parafialne w diecezji przemyskiej w latach II wojny światowej*, „Biuletyn Katechetyczny”, nr 19 (2017), s. 143-159.

ks. dr Norbert Podhorecki

Książki – redakcje:

1. „Premisla Christiana” 17(2016/2017), red. N. Podhorecki, W. Siwak, Przemysł: Wydawnictwo Archidiecezji Przemyskiej, 2017, ss. 476.

Artykuły:

1. *Dialogiczna otwartość teologii kardynała Waltera Kaspera w nurcie dziedzictwa katolickiej szkoły tybingeńskiej*, „Poznańskie Studia Teologiczne” 30 (2016), s. 285-323.

Ks. dr hab. Wacław Siwak

Książki – redakcje:

1. „Premisla Christiana” 17(2016/2017), red. N. Podhorecki, W. Siwak, Przemysł: Wydawnictwo Archidiecezji Przemyskiej, 2017, ss. 476.

Artykuły naukowe:

1. *Fatimskie misterium Niepokalanego Serca Maryi w biblijno-teologicznej perspektywie*, „Salvatoris Mater” 18(2016) nr 1-4, s. 55-83.
2. *Pouczenia Najwyższego Pasterza. Jan Paweł II w diecezji przemyskiej obrządku łacińskiego – 2 VI 1991 r.*, „Premisla Christiana” 17(2016/2017), s. 55-66.
3. *Koronacja przemyskiej figury Matki Bożej Jackowej (1766 r.) w historycznej perspektywie*, „Premisla Christiana” 17(2016/2017), s. 107-134.

Edycje źródeł:

1. *Rytm o Najświętszej Maryi Pannie Matce Boskiej w kamiennym obrazie (1765r.)*, „Premisla Christiana” 17(2016/2017), s. 155-158.
2. *Okólnik bpa Walentego Wężyka z 12 maja 1766 r. o koronacji figury Matki Bożej, czczony w kościele dominikanów w Przemysłu*, „Premisla Christiana” 17(2016/2017), s. 159-161.

Artykuły popularno-naukowe, konferencje:

1. *Wdzięczna pamięć. Jubileusz 25-lecia rekoronacji obrazu Matki Bożej Pocieszenia w Jodłówce*, „Niedziela przemyska” (2016) nr 40, s. IV-V.
2. *Eucharystyczne kapłaństwo ks. dr. Augustyna Piel*, „Niedziela przemyska” (2017) nr 8, s. VIII.
3. *Fatimskie wezwania Matki*, „Communitas” (2017), s. 8-13.
4. *Fatimskie orędzie przychodzącej z nieba Matki*, w: *37 Przemyska Archidiecezjalna Piesza Pielgrzymka na Jasną Górę, 4–5 lipca 2017. Idźcie i głóście Ewangelię*, Przemysł: Wydawnictwo Archidiecezji Przemyskiej, 2017, s. 46-47; 61-62; 72-73; 93-95; 112-114; 133-134; 150-151; 168-170; 189-191.

Ks. prof. dr hab. Jan Twardy

Artykuły:

1. *Gesty rąk w kaznodziejskim głoszeniu słowa Bożego*, w: „*Musimy siać*”. *Księga pamiątkowa ku czci Gerarda Siwka CSsR (1938–2015)*, red. M. Pawliszyn CSsR, Kraków 2016, s. 401-420.
2. *Głoszenie kazań pasyjnych o Matce Bożej Bolesnej*, w: *Stała Matka Bolesciwa. Kazania pasyjne*. Biblioteka pomocy kaznodziejskich, t. 27, red. J. Twardy, Przemyśl 2017, s. 5–32.
3. *Świadectwo aktualizacji słowa Bożego*, w: I. Folcik, *Z rzeszowskiej ambony*, Rzeszów 2017, s. 5-9.

Wydanie zbiorowe:

1. *Stała Matka Bolesciwa. Kazania pasyjne*. Biblioteka pomocy kaznodziejskich, t. 27, red. J. Twardy, Przemyśl 2017, ss. 127.

Popularne:

1. *Kościół lokalny na łamach „Kuriera Błażowskiego”*, KB 2016, nr 152, s. 38.
2. *Refleksje wielkanocne*, KB 2017, nr 155, III/IV, s. 73.
3. *Srebrny jubileusz „Kuriera Błażowskiego” – wspomnienia*, KB 2016, nr 153 XI/XII, s. 59.